

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาคูณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวิธีและขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 จำนวน 145 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 145 คน ครู 2,393 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 2,538 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1, ข้อมูล ณ วันที่ 19 พฤศจิกายน 2554)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ขนาดของตัวอย่างตามตารางเกรสซีและมอร์แกน (Krejcie, R.V. and Morgan, D.W.) (สมบุญ สूरียงศ์, 2553, 100) โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stages Sampling) ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 346 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 57 คน ครูผู้สอน 289 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแปรอิสระ (independent variables)

3.1 สถานภาพ

3.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.2 ครู

3.2 ขนาดของสถานศึกษา

3.2.1 ขนาดเล็ก

3.2.2 ขนาดกลาง

3.2.3 ขนาดใหญ่

3.3 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่ การส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 1 ประกอบด้วย 1) รักษา ศาสน์ กษัตริย์ 2) ชื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550 ก, 9)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่

1. แบบสอบถามประเมินพฤติกรรมของนักเรียน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าแบบ 5 ตัวเลือก เพื่อตรวจสอบถามเกี่ยวกับผลการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งเลือกตอบอย่างเสรีตามโครงสร้างเนื้อหาการประเมินทั้ง 8 ด้านคือ

- 1.1 รักษา ศาสน์ กษัตริย์
- 1.2 ชื่อสัตย์สุจริต
- 1.3 มีวินัย
- 1.4 ใฝ่เรียนรู้
- 1.5 อยู่อย่างพอเพียง
- 1.6 มุ่งมั่นในการทำงาน
- 1.7 รักความเป็นไทย
- 1.8 มีจิตสาธารณะ

วิธีสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยใช้ในการประเมินการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสอบถาม โดยการกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) ทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยกำหนดวัตถุประสงค์แบบสำรวจรายการ (Check List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไข

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Conceptual Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแบบสอบถามลงความเห็นและให้คะแนนแล้ววิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา โดยดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.08 – 1.00

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach)

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย

ขั้นตอนที่ 7 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในการวิจัย ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
2. ผู้วิจัยลงมือเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร และครูผู้สอนตามโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
3. นำแบบสอบถามที่เก็บได้จากกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบและตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อประเมินระดับการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Rating Scale) 5 ระดับ

ระดับพฤติกรรม	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยมาก	1

และนำคะแนนที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2553, 99-100)

ค่าเฉลี่ย	ระดับการปฏิบัติ
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

1. ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) คำนวณจากสูตร (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2553, 99-100)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
$\sum x$	แทน ผลรวมของคะแนน
N	แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2553, 99-100)

$$S.D. = \frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
$\sum x$	แทน ผลรวมของคะแนน
N	แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม
\sum	แทน ผลรวมของคะแนนของคะแนนทั้งหมด

3. จำนวนค่าสถิติ t จากสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

เมื่อ t	แทน การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
\bar{X}_1, \bar{X}_2	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2
S_1^2, S_2^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2
n_1, n_2	แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2